

Курденко О.В.,

старший викладач кафедри економічної кібернетики

та управління економічною безпекою,

Харківський національний університет радіоелектроніки

Гриценко А.О.,

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ФІРМИ

Розглядання проблем моделювання фінансової стійкості підприємства є актуальним, бо в ринковій економіці банкрутство фірми є досить поширеним явищем. Проте через відсутність достовірних методик діагностики багато із перспективних підприємств України стають потенційними банкрутами. Головне завдання управління в конкурентному ринковому середовищі – виявлення загрози банкрутства і вживання заходів, спрямованих на подолання негативних тенденцій.

У ринкових умовах сьогодення підприємства переймаються не лише величиною прибутку, а й фінансовою спроможністю для продовження діяльності. Здатність компанії протистояти загрозам банкрутства становить невід'ємну умову тривалого функціонування та сталого розвитку. Фінансова стійкість підприємства – складна характеристика, яку неможливо описати за допомогою одного простого показника. В сучасних умовах для діагностування фінансової стійкості використовується комплексний аналіз із використанням різних фінансових показників. У разі його проведення людиною така оцінка може бути суб'єктивною та залежатиме від рівня кваліфікації й компетентності аналітика.

Проблема дослідження фінансової стійкості підприємства як складної соціально-економічної системи має ряд особливостей, притаманних їм: взаємопов'язаністю та різноманітністю процесів, що відбуваються на підприємстві та впливають на його фінансову стійкість; відсутністю достатнього обсягу кількісної інформації щодо динаміки процесів, які відбуваються у системі, у зв'язку з чим виникає необхідність використання і якісної інформації для опису таких процесів; не стаціонарністю процесів, які відбуваються на підприємстві та впливають на його фінансову стійкість, що ускладнює побудову їх кількісних моделей.

Фінансовий стан компанії – це сукупність показників, що характеризують його платоспроможність, використання капіталу та фінансових ресурсів, здатність виконувати зобов'язання перед державою або іншими підприємствами.

Одним із найважливіших інструментів фінансового аналізу є прогнозування фінансово-економічного стану компанії. Фінансове прогнозування – процес розробки та реалізації прогнозів, метою яких є ефективна організація діяльності підприємства, передбачення наслідків прийняття певних рішень. До основної мети фінансового прогнозування можна віднести оцінку очікуваного об'єму фінансових ресурсів, пошук джерел формування та напрямів ефективного використання фінансових ресурсів, формування рекомендацій щодо раціональної фінансової стратегії та тактики менеджменту компанії.

Побудова фінансових прогнозів являє собою комплексний процес, у ході якого необхідно розв'язати широкий спектр соціально-економічних та науково-технічних задач, для чого існує понад 150 різноманітних методів прогнозування. За ступенем формалізації фінансові прогнози можна поділити на дві категорії: якісні та кількісні.

Якісні методи прогнозування базуються на суб'єктивних оцінках та інтуїтивно-логічному мисленні. Їх використовують лише у тих випадках, коли на прогнозований процес впливає велика кількість факторів, усі з яких неможливо врахувати, або за наявності високого ступеня невизначеності та повної відсутності інформації щодо прогнозованого об'єкта.

Кількісні методи прогнозування ґрунтуються на математичних методах і підходах та залежно від факторів, що впливають на конкретні на фінансові показники, можуть поділятися на декілька підгруп.

Отже, одним із ключових завдань підприємства є прискорення зростання прибутку, що може досягатися, зокрема, додатковим стороннім фінансуванням та супроводжуватися збільшенням фінансових ризиків, для успішного подолання яких потрібно досліджувати моделювання фінансової стійкості підприємства.

Перелік джерел посилання

1. Матвійчук А. Моделювання фінансової стійкості підприємств із застосуванням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж і дискримінантного аналізу. Вісник Національної академії наук України. 2010. № 9. С. 24-46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2010_9_3

2. Кучмей О. В. Моделювання ймовірності банкрутства підприємства (на прикладі пат «будівельна корпорація «Укрбуд»). *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6037>

3. Харченко Ю. А. Моделювання фінансової стійкості промислового підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2019. Вип. 36. С. 199-207.